

Drepturi fundamentale - Belgia

[Instanțe](#)

[Mediatori instituționali/ombudsmani](#)

[Organisme specializate în drepturile omului](#)

[Altele](#)

Instanțele

Instanțele din Belgia pot soluționa orice contestație privind beneficierea de drepturi sau exercitarea acestora, inclusiv a drepturilor fundamentale. După caz, instanțele pot fi sesizate de persoane fizice sau de autorități publice.

Instanța competentă va fi stabilită în funcție de natura și de gravitatea încălcării sau de calitatea părților (comerciant, jurnalist etc.).

Curtea Constituțională este competentă să verifice dacă legile, decretele și ordonanțele respectă întocmai următoarele prevederi ale Constituției:

- titlul II „Belgienii și drepturile lor” (articolele 8-32);
- articolele 170 și 172 (legalitatea și echitatea impozitelor);
- articolul 191 (protecția străinilor).

Informații despre organizarea instanțelor și competența acestora găsiți în paginile acestui portal referitoare la:

- [sisteme judiciare în statele membre – Belgia](#)
- [instanțe de drept comun – Belgia](#)
- [instanțe specializate – Belgia](#) (Consiliul de Stat și Curtea Constituțională)

Linkuri relevante

- [☞ Serviciul Public Federal de Justiție](#)
- [☞ Portalul puterii judecătorești](#) (adresele instanțelor și jurisprudență)
- [☞ Portalul statului belgian](#)

Mediatorii instituționali

Mediatorii instituționali, denumiți și ombudsmani, sunt organisme de control independente înființate de adunările parlamentare (federale sau regionale) pentru a examina reclamațiile cetățenilor referitoare la acțiuni ale autorităților administrative sau la funcționarea acestora. În cadrul acestei competențe generale, aceștia pot fi sesizați cu plângeri care au legătură directă sau indirectă cu drepturile omului. Mediatorii verifică dacă autoritatea administrativă acționează în conformitate cu instrumentele de protecție a drepturilor omului și cu normele de bună practică administrativă.

Acești mediatorii nu trebuie confundați cu organismele care oferă mediere privată în cadrul unei proceduri judiciare civile sau penale.

Mediatorii/ombudsmanii pot fi contactați de orice persoană care dorește să depună o plângere împotriva unei autorități administrative. Intervenția acestora este gratuită. Aceștia dispun de competențe de investigație extinse.

Mediatorii/ombudsmanii încearcă să soluționeze plângerile împreună cu organismul administrativ și oferă recomandări autorității competente pentru corectarea disfuncționalităților constatate. Raportul de activitate al acestora se publică.

În funcție de autoritatea administrativă în cauză, sunt competenți diferiți mediatori/ombudsmani.

La nivel federal, cetățeanul se poate adresa [☞ Mediatorului federal](#).

La nivelul regiunilor și al comunităților, cetățeanul se poate adresa următoarelor servicii:

- [☞ Serviciul de mediere al Regiunii valone](#)
- [☞ Serviciul de mediere al Comunității franceze](#)
- [☞ Vlaamse Ombudsdienst](#) (Serviciul Ombudsmanului Flamand)
- [☞ Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft](#) (Ombudsmanul Comunității germanofone)

De asemenea, există ombudsmani specializați pentru copii:

- [☞ Delegatul general pentru drepturile copilului din partea Comunității franceze](#);
- [☞ Vlaamse Kinderrechtenkommissariat](#) (Comisia flamandă pentru drepturile copilului)

Organisme specializate în drepturile omului

- **Organisme de promovare a egalității**

Centrul pentru egalitatea de șanse și lupta contra rasismului

[☞ Centrul pentru egalitatea de șanse și lupta contra rasismului](#) are ca sarcină principală promovarea egalității de șanse și combaterea oricărei forme de discriminare, excludere, restricție sau preferințe pe baza naționalității, rasei, culorii pielii, provenienței, originii naționale sau etnice, orientării sexuale, stării civile, nașterii, averii, vârstei, convingerilor religioase sau filosofice, stării de sănătate curente sau viitoare, handicapului, convingerilor politice, caracteristicilor fizice ori genetice sau originii sociale.

Centrul poate fi contactat de:

- orice persoană care are întrebări sau care dorește să obțină un aviz referitor la discriminare, rasism, dreptul de ședere sau drepturile fundamentale ale străinilor;
- orice persoană care a fost victimă a unei discriminări sau a unui act de rasism ori martor la o astfel de faptă.

Serviciul de asistență al centrului oferă un prim răspuns și, dacă este necesar, colectează informații suplimentare în vederea prelucrării ulterioare a dosarului.

Dacă este necesară o analiză sau o anchetă mai aprofundată sau dacă trebuie contactați terți pentru soluționarea unei cereri, dosarul va fi redirecționat către un specialist al serviciului secundar al centrului.

Dacă, în urma analizei, centrul nu este competent, acesta informează cetățeanul și îl redirecționează (în măsura în care acest lucru este posibil) către un alt serviciu, o altă persoană care va putea să soluționeze cererea (o administrație, un serviciu privat sau public specializat în asistența primară sau secundară, serviciile de poliție, un avocat).

Centrul poate fi contactat direct. Site-ul centrului oferă și [☞ numeroase adrese ale unor asociații ori instituții specializate sau care își desfășoară activitatea la nivel local](#) – cu care Centrul a încheiat un acord de colaborare – care pot fi de asemenea contactate pentru întrebări referitoare la discriminare.

Centrul pentru egalitatea de șanse și lupta contra rasismului

138 rue Royale

1000 Bruxelles

Tel.: (+32) 800.12.800 – (număr gratuit pentru informații)

(+ 32) 2. 212 30 00

Link relevant:

[☞ Centrul pentru egalitatea de șanse și lupta contra rasismului](#)

Institutul pentru egalitatea între bărbați și femei

Institutul pentru egalitatea între bărbați și femei (IEFH) este o entitate publică autonomă cu rol de promovare a egalității între bărbați și femei și de combatere a discriminării pe criterii de sex.

Institutul poate oferi asistență juridică și poate iniția acțiuni referitoare la o discriminare între bărbați și femei și la discriminările privind persoanele transsexuale.

Institutul poate fi contactat cu ajutorul unui [formular online](#) sau la următoarele date de contact

Institutul pentru egalitatea între bărbați și femei

1 Rue Ernest Blerot

1070 Bruxelles

Telefon: (+32) 800.12.800 (număr gratuit pentru informații)

(+32)2.233.42.65

Fax: (+32)2.233.40.32

E-mail: egalite.hommesfemmes@iefh.belgique.be

Link relevant

Institutul pentru egalitatea între bărbați și femei

- **Comisia pentru protecția vieții private (CPVP)**

Comisia pentru protecția vieții private este o comisie independentă înființată în cadrul Camerei Reprezentanților. Aceasta a fost creată în urma adoptării Legii privind protecția vieții private din 8 decembrie 1992. Prin urmare, nu face parte din structura Ministerului Justiției.

CPVP este un organism independent de supraveghere în vederea asigurării protecției vieții private atunci când se prelucrează date cu caracter personal.

Diferitele sarcini ale Comisiei privind viața privată se împart în cinci domenii principale de activitate: misiunea de asistență, misiunea de informare, gestionarea plângerilor, decizii și recomandări și, în cele din urmă, o politică de respectare a standardelor.

Misiunea de asistență: acest domeniu de activitate este strâns legat de misiunea de informare. În cadrul misiunii sale de asistență, CPVP se adresează tuturor: autorităților, sectorului privat, cetățenilor, operatorilor de date (fie persoane fizice, fie persoane juridice).

În acest domeniu, printre sarcinile CPVP se numără: comunicarea informațiilor solicitate de către orice persoană, indiferent dacă este vizată de prelucrarea datelor sau este un operator, exercitarea dreptului de acces și de rectificare, prelucrarea declarațiilor, menținerea la zi a registrului public, scutirea de informații în contextul gestionării plângerilor, comunicarea informațiilor solicitate de către persoane fizice sau de operatori, elaborarea unui raport anual adresat Parlamentului.

Răspunzând cererilor de consultare informală anterioare pentru a reflecta cerințele Legii privind viața privată încă din faza de dezvoltare a proiectelor, Comisia privind viața privată sprijină organismele publice și operatorii. Comisia privind viața privată ajută, de asemenea, persoanele ale căror date sunt prelucrate în vederea exercitării drepturilor, în special prin informarea acestora cu privire la drepturile lor și cu privire la procedura care trebuie urmată. În contextul schimbului de date la nivel internațional, Comisia privind viața privată oferă sprijin organismelor care desfășoară activități transfrontaliere. La acest nivel, precum și la nivel național, Comisia privind viața privată sprijină persoanele ale căror date sunt prelucrate și integrate în fluxul de date transfrontalier.

Misiunea de informare: Comisia privind viața privată oferă informații atât autorităților, cât și operatorilor și persoanelor vizate.

În acest domeniu de activitate regăsim: raportul anual adresat Parlamentului și elaborarea unui plan de gestionare, întocmirea regulamentului de procedură, ținerea unui registru public și, în general, o sarcină de diseminare a informațiilor către public (site internet, conferințe, răspunsuri orientate către client, sensibilizare etc.). Ar trebui subliniat, de asemenea, că, în cadrul acestor diferite domenii de activitate, CPVP nu se limitează în mod necesar la teritoriul național. Acțiunile sale au totodată o dimensiune internațională, iar Comisia privind viața privată îndeplinește un rol de informare și sensibilizare important pe scena internațională.

Gestionarea plângerilor: Comisia privind viața privată acționează în calitate de mediator în cazul plângerilor depuse de persoanele vizate.

În cazul în care operatorul nu respectă drepturile unui cetățean atunci când îi prelucrează datele, CPVP intervine la cererea părții în cauză pentru ca drepturile acestuia să îi fie respectate (dreptul de a formula obiecții, dreptul la rectificare, dreptul de acces indirect etc.). În acest scop, CPVP face uz de mijloacele aflate la dispoziția sa (declarație adresată procurorului, sesizarea instanței civile etc.). În cazul unor infracțiuni internaționale referitoare la protecția datelor, Comisia privind viața privată se implică în anchetele internaționale menite să găsească soluții utile și care necesită angajamentul tuturor părților implicate în domeniul protecției datelor.

Misiunea de elaborare de avize: Comisia privind viața privată emite avize privind reglementările și standardele.

Activitățile CPVP din acest domeniu se concentrează mai ales asupra autorităților și/sau organismelor competente: formulează avize și recomandări cu privire la proiectele de lege care vizează viața privată. Întrucât face parte din grupuri de lucru naționale și internaționale (de exemplu, Grupul de lucru „Articolul 29”, Grupul de la Berlin, Conferința comisarilor sau alte organisme de supraveghere în domeniul protecției vieții private etc.) și prin contactele sale cu organizații similare din străinătate, Comisia privind viața privată participă la procesele de luare a deciziilor în materie de protecție a vieții private.

Politica de respectare a standardelor: Comisia privind viața privată asigură respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Competențele Comisiei privind viața privată în materie de autorizare constau în acordarea de autorizații organizațiilor dintr-un anumit sector responsabile cu prelucrarea datelor, astfel încât acestea să poată prelucra și obține date cu caracter personal. În ceea ce îi privește pe aceiași operatori, CPVP desfășoară, de asemenea, sarcini de supraveghere și de monitorizare, formulează recomandări și evaluează măsurile de securitate care au fost luate.

Cererile de informare, de asistență și eventualele plângeri pot fi adresate direct, prin poștă, prin telefon sau prin e-mail Comisiei pentru protecția vieții private. Date de contact:

Comisia pentru protecția vieții private

Rue de la presse, 35

1000 Bruxelles

Tel. (+ 32) 2 274 48 00

Fax (+32) 2 274 48 35

[✉ commission@privacycommission.be](mailto:commission@privacycommission.be)

Birourile Comisiei privind viața privată sunt accesibile în toate zilele lucrătoare, pe bază de programare. Pentru asistență primară, puteți să telefonați la numărul +32 (0)2 274 48 79 sau să completați [✉ formularul de contact online](#).

Link relevant

[✉ Comisia pentru protecția vieții private](#)

- **Alte organisme de promovare a egalității**

Comisiile de monitorizare a penitenciarelor

Comisiile de monitorizare a penitenciarelor asigură un control extern al modului în care sunt tratați deținuții. Comisiile transmit plângerile deținuților către conducerea penitenciarelor sau către Ministerul Justiției în vederea soluționării problemelor.

În fiecare penitenciar există o comisie de monitorizare. Aceste comisii sunt alcătuite din cetățeni care reprezintă societatea civilă. Fiecare conține cel puțin un medic și un avocat și sunt prezidate de un magistrat. În plus, Consiliul central de monitorizare asigură o coordonare a comisiilor locale, rolul acestuia fiind de a coordona acțiunile comisiilor locale și de a prezenta avize, la cerere sau din propria inițiativă, Ministerului Justiției referitoare la modul în care sunt tratați deținuții.

Linkuri relevante

- [✉ Portalul Serviciului Public Federal de Justiție](#)
- [✉ Coordonatele penitenciarelor](#)

Comisia pentru reclamații (responsabilă pentru străinii care sunt reținuți în centre de detenție, adăposturi și centre INAD)

Comisia pentru reclamații este responsabilă de soluționarea reclamațiilor individuale care pot fi depuse de către persoane aflate în centre de detenție, adăposturi și centre INAD cu privire la condițiile la care sunt supuse, în special la circumstanțele apărute în interiorul acestor centre și adăposturi și care au legătură cu drepturile și obligațiile prevăzute în Decretul regal din 2 august 2002 (centre de detenție), Decretul regal din 8 iunie 2009 (centre INAD) și Decretul regal din 14 mai 2009 (adăposturi).

Persoanele vizate și care sunt reținute în aceste locuri pot fi străini aflați în situație ilegală, persoane cărora le-a fost respinsă cererea de azil sau străini care nu îndeplinesc condițiile de intrare pe teritoriu și de ședere.

Dacă reclamantul nu este de acord cu decizia adoptată, acesta poate înainta un recurs la Consiliul de Stat.

Comisia poate fi contactată la următoarea adresă:

Secretariatul permanent al Comisiei pentru reclamații

Departamentul Public Federal Intern –
Rue de Louvain, 1
1000 Bruxelles

Link relevant

[☞ Departamentul Public Federal Intern](#)

Comitetul permanent pentru controlul forțelor de poliție

[☞ Comitetul permanent pentru controlul forțelor de poliție \(Comitetul P\)](#) este organul extern responsabil cu controlul forțelor de poliție. Acesta are o obligație de raportare către Parlament. Controlul Comitetului P vizează în special protecția drepturilor conferite persoanelor prin Constituție și prin lege, precum și coordonarea și eficiența forțelor de poliție.

Orice persoană afectată de o intervenție a forțelor de poliție poate depune plângere, denunța o acțiune sau transmite orice alte informații Comitetului P.

De asemenea, **orice membru al forțelor de poliție** poate depune o plângere sau poate denunța o acțiune la Comitetul P, fără a fi necesar acordul prealabil al superiorilor săi ierarhici și fără a putea fi sancționat.

Un [☞ formular electronic](#) a fost pus la dispoziție online pentru depunerea plângerilor.

Datele de contact ale Comitetului P sunt următoarele:

Comitetul permanent pentru controlul forțelor de poliție

Rue de la Presse 35/1
1000 Bruxelles
Tel.: (+32) 2.286.28.11
Fax: (+32) 2.286.28.99
E-mail: [☞ info@comitep.be](mailto:info@comitep.be)

Link relevant

[☞ Comitetul permanent pentru controlul forțelor de poliție](#)

Altele

Servicii de asistență socială primară pentru cetățeni

Asistența socială primară constă în consilierea și informarea cetățenilor care se confruntă cu întrebări sau dificultăți în ceea ce privește sistemul de justiție în domenii specifice.

- În domeniul civil: separare, divorț, informații generale privind autoritatea parentală, reședința principală, secundară sau alternativă a copiilor, dreptul la relații personale.
- În domeniul penal: mediere în cazuri penale, alternative la arestul preventiv, eliberare condiționată sub control judiciar, muncă în folosul comunității, eliberare condiționată, eliberare condiționată pentru protecție socială, reabilitare, grațiere, monitorizare electronică, permisie din penitenciar, suspendarea executării pedepsei, arest pe perioadă limitată, punere în libertate provizorie în vederea expulzării sau extrădării, eliberare provizorie din motive medicale, înlocuirea pedepsei privative de libertate cu muncă în folosul comunității.
- Informații pentru victimele infracțiunilor: drepturile victimelor care s-au constituit parte civilă/parte vătămată.
- Informații generale privind procedurile aflate pe rol la instanțele civile și penale.

Lista centrelor de justiție cu datele de contact ale acestora se regăsește în [☞ carnetul de adrese al Serviciului Public Federal de Justiție](#)

Link relevant:

[☞ Publicația Serviciului Public Federal de Justiție referitoare la accesul la justiție în Belgia](#)

Asistența juridică primară și secundară și asistența judiciară

Asistența juridică primară constă în oferirea de sfaturi practice, informații juridice sau o opinie juridică inițială, în urma unei scurte consultări. Asistența juridică primară este asigurată de către profesioniști din domeniul juridic, de obicei avocați.

Asistența juridică secundară permite, în anumite condiții, numirea unui avocat, serviciile acestuia fiind compensate total sau parțial. Gratuitatea (parțială sau totală) nu se aplică și cheltuielilor de procedură (executori judecătorești, experți, copii ale documentelor etc.), dar acestea pot fi acoperite în cadrul asistenței judiciare.

Asistența judiciară privind cheltuielile de judecată scutește cetățenii, total sau parțial, de la plata cheltuielilor de procedură (judiciare sau extrajudiciare) dacă aceștia nu dispun de venituri suficiente.

Informații detaliate sunt disponibile pe [pagina portalului e-justiție referitoare la cheltuielile de procedură în Belgia](#).

Link relevant:

- [Publicația Serviciului Public Federal de Justiție referitoare la accesul la justiție în Belgia](#)
- [Ordinul avocaților francofoni și germanofoni \(OBFG\)](#)
- [Ordinul avocaților neerlandofoni \(OVB\)](#)

Comisia de asistență financiară pentru victimele actelor intenționate de violență și persoanele care, în mod ocazional, le acordă ajutor

Legea prevede posibilitatea unei intervenții financiare a statului în favoarea victimelor actelor intenționate de violență și a persoanelor care, în mod ocazional, le acordă ajutor și, în anumite cazuri, în favoarea rudelor acestora.

Comisia poate fi contactată direct, dar pot fi depuse cereri și prin intermediul unui avocat sau al unei linii de asistență pentru victime din cadrul serviciilor de asistență socială pentru justițiabili, o listă a acestora fiind disponibilă pe site-ul [Serviciului Public Federal de Justiție](#) (a se vedea Indexul, Justiție de la A la Z, asistență financiară pentru victime).

Comisia poate fi contactată la următoarea adresă:

Serviciul Public Federal de Justiție

Comisia de asistență financiară pentru victimele actelor intenționate de violență și persoanele care, în mod ocazional, le acordă ajutor

Boulevard de Waterloo 115,

Tel.: (+32)2.542.72.07

(+32)2.542.72.08

commission.victim@just.fgov.be

Informații detaliate sunt disponibile pe [pagina referitoare la drepturile victimelor, pe portalul e-justiție](#).

Link relevant

[Serviciul Public Federal de Justiție](#)

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 18/12/2017